

Leden van de gemeenteraad

Weert,   **28 NOV. 2019**

Onderwerp   : stappenplan stikstof
Uw kenmerk   :
Ons kenmerk   : 880618/880623

Geachte raadsleden,

Aanleiding

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft op 29 mei 2019 geoordeeld dat het Programma Aanpak Stikstof (de 'PAS') niet gebruikt mag worden als basis om toestemming te verlenen voor activiteiten die leiden tot een stikstoftoename ter plaatse van stikstofgevoelige habitattypen en soorten in Natura 2000-gebieden. Dit heeft ook gevolgen voor projecten in Weert.

Gevolgen

De uitspraken hebben vanaf 29 mei 2019 consequenties voor ruimtelijke ontwikkelingen, zoals woningbouw, de aanleg van infrastructuur, de bouw van nieuwe bedrijven, het organiseren van evenementen en agrarische activiteiten die kunnen leiden tot een toename van de stikstofdepositie op stikstofgevoelige habitattypen in Natura 2000-gebieden. Hierdoor is het ingewikkelder geworden om deze ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk te maken.

Stikstof is één van de aspecten waarop een project of plan (zoals een bestemmingsplan of omgevingsvergunning) moet worden getoetst. Complicerende factor hierbij is dat stikstof tot op grote(re) afstand van de bron neerslaat en er 118 Natura 2000-gebieden met overbelaste stikstofgevoelige habitattypen en leefgebieden van (dier)soorten verspreid over Nederland liggen.

Nu het ecologisch onderzoek ("de passende beoordeling") van het PAS niet meer als basis voor toestemmingverlening kan worden gebruikt, is voor veel ruimtelijke ontwikkelingen, ook op grote afstand van Natura 2000-gebieden, nodig dat zij op een andere manier gaan aantonen, dat hun project of plan (zoals een bestemmingsplan) op voorhand geen significant schadelijke effecten heeft op de Natura 2000-gebieden. Pas daarna kan toestemming worden verleend.

Stappenplan

Om duidelijkheid te kunnen krijgen of er toestemming kan worden verleend moeten een aantal stappen worden doorlopen. Deze stappen zijn vastgelegd in een werkdocument Stappenplan Aanpak Stikstofproblematiek.

Daarbij is, uit de eerste berekeningen, gebleken dat een aantal projecten, waaronder het bouwen van één woning geen significante schadelijke effecten heeft. Daarom is besloten dat voor een aantal vergunningen, projecten of plannen het stappenplan niet hoeft te worden doorlopen. Zo voorkomen we onnodige lasten.

In het Stappenplan Aanpak Stikstofproblematiek is een tabel opgenomen waarin is aangegeven bij welke projecten, plannen of aanvragen, voor wat betreft stikstof, vergunning kan worden verleend en bij welke projecten, plannen of aanvragen aangetoond dient te worden dat deze geen significante negatieve effecten hebben.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders,

M.J.M. Meertens
gemeentesecretaris

A.A.M.M. Heijmans
burgemeester

Bijlagen : Stappenplan aanpak stikstofproblematiek

Stappenplan Aanpak Stikstofproblematiek

Het PAS vormde het kader voor toestemmingen voor activiteiten die stikstofdepositie kunnen veroorzaken ter plaatse van Natura 2000-gebieden. Deze stikstofdepositie kan zich voordoen bij ruimtelijke ontwikkelingen zoals de aanleg van infrastructuur, de bouw van nieuwe bedrijven, evenementen, woningbouw en agrarische activiteiten.

Eerste concrete gevolgen van de uitspraken van 29 mei 2019

De uitspraken hebben vanaf 29 mei gevolgen voor – onder andere – (bestemmings)plannen en projecten die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving:

- het PAS mag niet meer als toestemmingsbasis worden gebruikt voor stikstofveroorzakende ruimtelijke ontwikkelingen. Het maakt daarbij niet uit of sprake is van een prioritair of ander project;
- voor iedere ruimtelijke ontwikkeling – waaronder dus woningbouw – die tot een toename van stikstofdepositie leidt ter plaatse van stikstofgevoelige habitattypen in Natura 2000-gebieden waarvan de kritische depositiewaarde wordt overschreden en waarvoor nog geen onherroepelijke natuurvergunning is verleend, moet een natuurvergunning (of verklaring van geen bedenkingen) worden aangevraagd;
- natuurvergunningen die met toepassing van het PAS zijn verleend en die in rechte zijn aangevochten zullen in beginsel vernietigd worden (tenzij de juridische houdbaarheid van het PAS geen beroepsgrond is dan wel andere formele procesvereisten in de weg staan aan vernietiging);
- alle activiteiten die onder het PAS waren vrijgesteld van de vergunningplicht en waarvoor in sommige gevallen onder het PAS een meldingsplicht was zijn – uitzonderingen daargelaten – alsnog met terugwerkende kracht (lees: vanaf 29 mei 2019) vergunningplichtig. Dit kan onder omstandigheden ook gelden voor activiteiten waarvoor geen meldingsplicht gold;
- bestemmingsplannen waarvan de beroepsprocedure nog niet is afgerond en waarin (door degene die zich op deze bepalingen kan beroepen) beroepsgronden naar voren zijn gebracht over de toepassing van artikel 19j lid 5 van de Natuurbeschermingswet 1998 of artikel 2.8 lid 2 van de Wet natuurbescherming en waarbij is afgezien van het maken van een (projectspecifieke) passende beoordeling omdat verwezen is naar de aan het PAS ten grondslag liggende passende beoordeling, zullen in beginsel vernietigd worden;
- voor nieuwe bestemmingsplannen die in procedure zijn (dan wel vernietigde bestemmingsplannen die weer opnieuw in procedure worden gebracht) geldt de verplichting voor de gemeenteraad om (door middel van een voortoets) te beoordelen of als gevolg van de met het bestemmingsplan mogelijk gemaakte ontwikkelingen relevante stikstofdeposities kunnen optreden ter plaatse van stikstofgevoelige habitattypen in Natura 2000-gebieden. Onder omstandigheden moet ook een passende beoordeling en milieueffectrapport worden gemaakt.

Ruimtelijke ontwikkelingen kunnen leiden tot een toename van de stikstofdepositie ter plaatse van een Natura 2000-gebied

Ruimtelijke ontwikkelingen kunnen leiden tot een toename van de stikstofdepositie ter plaatse van stikstofgevoelige habitattypen in een Natura 2000-gebied. Deze toename van de stikstofdepositie kan het gevolg zijn van bouwwerkzaamheden in de aanlegfase (bijvoorbeeld als gevolg van de aanvoer van bouwmaterialen naar en grondverzet op de bouwplaats). Ook de gebruiksfase kan leiden tot een toename van de stikstofdepositie.

Let op: Ook kleinschalige woningbouwinitiatieven kunnen leiden tot een toename van de stikstofdepositie en moeten om die reden daarop worden beoordeeld. Voor kleinschalige woningbouwinitiatieven waarvan op voorhand (en goed gemotiveerd) kan worden onderbouwd dat deze geen enkele negatieve gevolgen kunnen hebben voor de relevante Natura 2000-gebieden, kan een passende beoordeling van de stikstofdepositie achterwege blijven.

Een bestemmingsplan dat ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk maakt moet rekening houden met de stikstofgevolgen van de met het bestemmingsplan mogelijk gemaakt ontwikkelingen.

Omdat ruimtelijke ontwikkelingen (en de daarmee samenhangende activiteiten) stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden kunnen veroorzaken, is het raadzaam om al bij de planontwikkeling na te denken over projectmaatregelen waarmee de stikstofdepositie wordt verminderd. Bij de voorbereiding van een bestemmingsplan dat ontwikkeling mogelijk maakt, moet vervolgens een 'voortoets' uitgevoerd worden.

Een voortoets is een ecologisch onderzoek. In een voortoets moet de vraag beantwoord worden of op grond van objectieve gegevens op voorhand kan worden uitgesloten dat een plan of project op zichzelf of in combinatie met andere plannen of projecten significant negatieve effecten kan hebben op gevoelige habitattypen in Natura 2000-gebieden. Of er sprake is van significant negatieve effecten hangt onder andere af van de instandhoudingsdoelstellingen van de betrokken Natura 2000-gebieden en de vraag welke gevolgen de toename van de stikstofdepositie heeft voor het bereiken van de instandhoudingsdoelen. De instandhoudingsdoelstellingen zijn te vinden in het aanwijzingsbesluit van het betreffende Natura 2000-gebied en uitgewerkt in het beheerplan voor dat gebied. De voortoets bevat onder andere een beschrijving van het plan, de te verwachten effecten op alle relevante natura 2000-gebieden en een analyse of daarbij mogelijk sprake is van significant negatieve effecten.

Blijkt uit de voortoets dat het optreden van significant negatieve effecten ter plaatse van stikstofgevoelige habitattypen in een Natura 2000-gebied niet kan worden uitgesloten, dan moet er een vervolgonderzoek worden uitgevoerd. Dat vervolgonderzoek is de 'passende beoordeling'.

Let op: Is op voorhand duidelijk dat de met het bestemmingsplan mogelijk gemaakte ontwikkelingen tot een toename van de stikstofdepositie op een Natura 2000-gebied zullen leiden, dan kan de voortoets worden overgeslagen en kan rechtstreeks worden overgegaan tot het opstellen van een passende beoordeling (en het daarmee samenhangende milieueffectrapport; op basis van artikel 7.2a van de Wet milieubeheer).

Ook bij een onherroepelijk bestemmingsplan dat ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk maakt moet bij een omgevingsvergunning voor het bouwen rekening worden gehouden met de stikstofgevolgen van het bouwplan.

Naast een planologische titel, is voor het bouwen een omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen vereist op grond van artikel 2.1, lid 1 aanhef en onder a, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). Maar dat is niet de enige vergunning die nodig is. Als het woningbouwproject significant negatieve effecten kan veroorzaken op stikstofgevoelige habitattypen en soorten in een Natura 2000-gebied als gevolg van stikstof of andere effecten is tevens een vergunning op grond van de Wet natuurbescherming vereist (artikel 2.7 en 2.8 van de Wet natuurbescherming). In dat kader dient een passende beoordeling opgesteld te worden.

Blijkt uit bovenstaande beoordeling dat er geen natuurvergunning is vereist, dan kan volstaan worden met de aanvraag om een omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen. Het aspect natuur vormt dan geen belemmering voor de uitvoering van het project.

Wordt geconcludeerd dat er wél een natuurvergunning is vereist, dan dient ofwel separaat een natuurvergunning aangevraagd te worden ofwel een verklaring van geen bedenkingen aangevraagd te worden bij gedeputeerde staten.

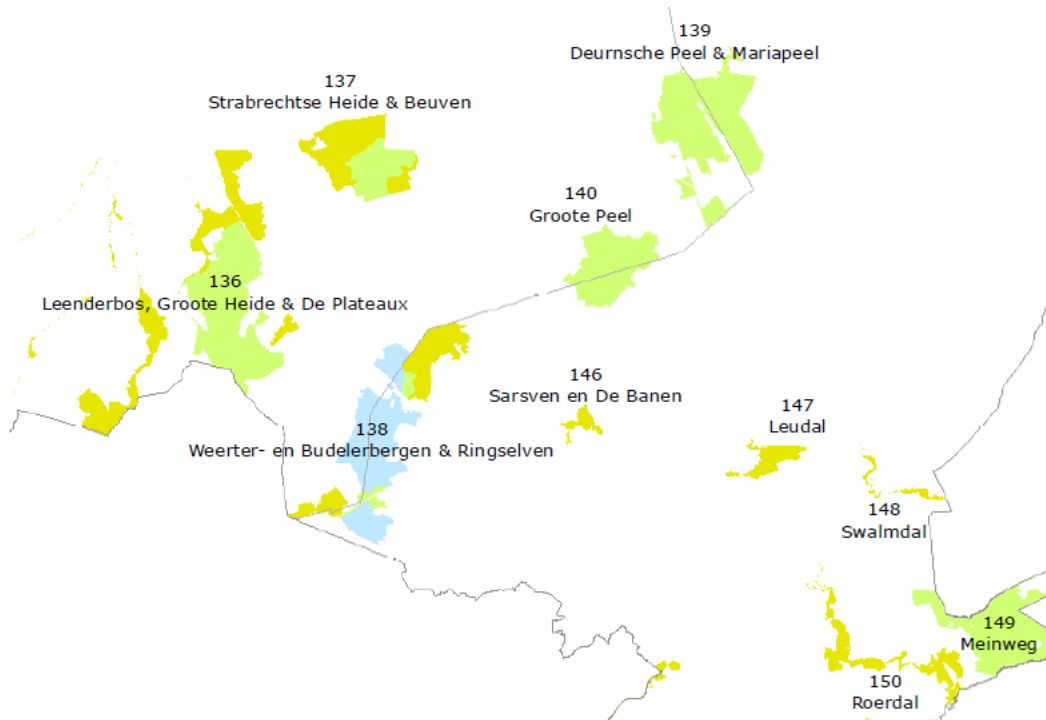
Er is geen drempelwaarde voor de toename van de stikstofdepositie of een afstand tot een Natura 2000-gebied die gebruikt kan worden als motivering dat er geen significant negatieve gevolgen zijn te verwachten van een ruimtelijke ontwikkeling.

Er is geen drempelwaarde voor de toename van de stikstofdepositie of een afstand tot een Natura 2000-gebied die gebruikt kan worden als motivering dat significant negatieve gevolgen op voorhand kunnen worden uitgesloten. Dit betekent ook dat de onder het PAS-

beoordelingskader gehanteerde drempelwaarde van 0,05 mol/ha/jr niet (meer) bruikbaar is.

Ook evenementen kunnen stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden veroorzaken. Als dat voor een evenement het geval is, dan heeft het evenement naast een evenementenvergunning van de burgemeester, mogelijk ook een natuurvergunning van de provincie nodig. Dat is het geval als uit een stikstofberekening blijkt dat het evenement stikstofdepositie op een Natura 2000-gebied veroorzaakt en door die stikstofdepositie significante negatieve effecten voor Natura 2000-gebied niet uitgesloten kunnen worden. In die gevallen is een evenement zonder een natuurvergunning van de provincie niet toegestaan, ook niet als de gemeente een evenementenvergunning heeft verstrekt.

Natura 2000 nabij Weert

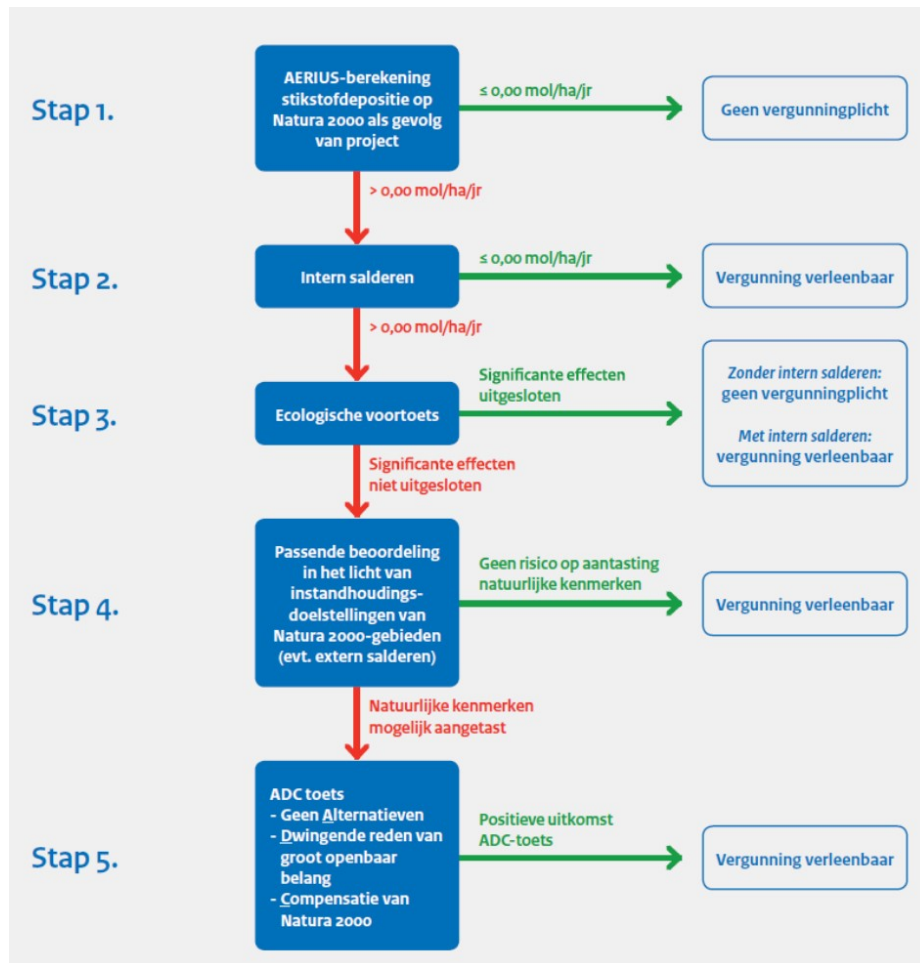
Natura 2000 is een Europees netwerk van beschermde natuurgebieden. Nederland kent ruim 160 Natura 2000-gebieden. Dit Natura 2000-netwerk bestaat uit gebieden die zijn aangewezen onder de Vogelrichtlijn en onder de Habitatrichtlijn. Beide Europese richtlijnen zijn belangrijke instrumenten om de Europese biodiversiteit te waarborgen. Alle Vogel- of Habitatrichtlijngebieden zijn geselecteerd op grond van het voorkomen van soorten en habitattypen die vanuit Europees oogpunt bescherming nodig hebben. Een uitsnede van de kaart met de Natura 2000-gebieden in Nederland:

Het nabijgelegen Weerter- en Budelerbergen & Ringselven kent diverse instandhoudingsdoelstellingen voor habitattypen, habitatsoorten en vogelsoorten. Zo is dit gebied het belangrijkste gebied van Nederland voor de galigaanmoerassen. Dit gebied kent al een overschot aan stikstof.

Verzuring door stikstof uit de lucht heeft als effect op het gebied:

Verzuring van bodem of water is een gevolg van de uitstoot (emissie) van stikstof (stikstofdioxide (NO_x), ammoniak (NH₃)). Deze verzurende stoffen komen via lucht of water in de grond terecht en leiden aldus tot het zuurder worden van het biotische milieu. De belangrijkste bronnen van verzurende stoffen zijn de landbouw, het verkeer en de industrie.

Gevolg: Verzuring leidt tot een directe of indirecte afname van de buffercapaciteit (het neutralisatievermogen) van bodem of water. Op termijn resulteert dit proces in een verhoging van de zuurgraad. Hierdoor zullen voor verzuring gevoelige soorten verdwijnen, wat kan resulteren in een verandering van het habitatype en daarmee mogelijk het verdwijnen van typische (dier)soorten, zoals bijvoorbeeld amfibieën en reptielen die voor hun voortplanting afhankelijk zijn van waterlichamen.

(Tijdelijke) Oplossing: toestemmingsverlening middels stroomschema**Stap 1 AERIUS-berekening:**

Middels de AERIUS Calculator kan een berekening gemaakt worden van de stikstofemissie als gevolg van de ruimtelijke ontwikkeling en de depositie op Natura 2000-gebieden. Met de release van AERIUS Calculator 2019 op 16 september jongstleden is het weer mogelijk om per activiteit te bepalen of er sprake is van een toename van stikstofdepositie en of een toestemmingsbesluit is vereist.

Let wel: nog niet alles kan in deze versie van AERIUS Calculator. Er wordt gewerkt aan een versie met volledig toepassingsbereik. Voor de tussenperiode worden handreikingen geboden om met de beperkingen om te kunnen gaan, zoals via ondersteunende berekeningen met andere modellen.

De toename van de stikstofdepositie kan het gevolg zijn van bouwwerkzaamheden in de aanlegfase en het gebruik in de gebruikersfase. Bij bijvoorbeeld woningbouwprojecten moet gedacht worden aan het aanvoeren van bouwmaterialen en het realiseren van de woningen en bij het gebruik het autoverkeer van bewoners en bezoekers van de woningen.

Als uit de AERIUS-berekening volgt dat er geen sprake is van stikstofdepositie ($\leq 0,00$ mol/ha/jr) op de Natura 2000-gebieden als gevolg van de ruimtelijke ontwikkeling, kan de gemeente (voor wat betreft het aspect stikstof) het bestemmingsplan vaststellen of de omgevingsvergunning verlenen.

Stap 2 Intern Salderen:

Hiervoor hebben de provincies op 6 oktober beleidsregels opgesteld die in de verschillende GS'en inmiddels zijn of binnenkort zullen worden vastgesteld. Per 11 oktober kunnen weer vergunningen worden verleend.

Intern salderen

- Intern salderen is de situatie waarbij het aangevraagde project per saldo zelf niet leidt tot een toename van stikstofdepositie ten opzichte van de eerdere toestemming binnen de begrenzing van één project of locatie.
- Bij intern salderen wordt uitgegaan van de feitelijk gerealiseerde en vergunde capaciteit. Daarmee wordt bedoeld: als (een deel van de) capaciteit is gerealiseerd zonder toestemming, dan geldt de vergunning en mag het meerdere niet gebruikt worden voor intern salderen. Als een vergunning ruimte biedt voor een grotere capaciteit dan gerealiseerd is, dan geldt de feitelijk gerealiseerde capaciteit. In de landbouw betreft dit de stalcapaciteit.
- Met andere woorden: Er wordt zowel naar de vergunning (hoeveel dieren mag je houden, wat is de maximale productiecapaciteit) als naar de capaciteit van het gebouw gekeken.
- Voor een aantal activiteiten is het problematisch voor de bedrijfsvoering om uit te gaan van de gerealiseerde capaciteit, en wordt om die reden uitgegaan van de vergunde (en niet perse gerealiseerde) capaciteit. Dit leidt tot de volgende vier uitzonderingsgronden waar de initiatiefnemer zich gemotiveerd op kan beroepen:
  - Op het moment van aankondiging van dit aangescherpte beleid via de Kamerbrief was het project nog niet volledig gerealiseerd, maar heeft de initiatiefnemer wel aantoonbaar stappen gezet met het oog op volledige realisatie.
  - Op het moment van aankondiging is weliswaar nog niet aangevangen met de realisatie van een uitbreidingsproject, maar waren daarvoor wel al aantoonbaar onomkeerbare (investerings)verplichtingen aangegaan.
  - Het project is noodzakelijk voor de realisatie van de doelen in een Natura 2000-gebied (bijvoorbeeld bedrijfsverplaatsing in het kader van natuurherstelmaatregelen).
  - Projecten en plannen ten aanzien van/ten behoeve van wegen, vaarwegen, spoorwegen en luchtvaart, woningbouw, duurzame energieopwekking en energieprojecten van nationaal belang dan wel projecten noodzakelijk in het kader van de nationale veiligheid of militaire activiteiten.

Stap 3 Ecologische voortoets:

Als sprake is van een toename aan stikstofdepositie op stikstofgevoelige habitattypen of leefgebieden van soorten, dan moet nader onderzoek middels een voortoets stikstofdepositie uitwijzen of er sprake is van significant negatieve effecten.

Een voortoets stikstofdepositie* brengt in beeld of er significant negatieve effecten kunnen zijn inzake het aspect stikstof. De significantie van de effecten voor een gebied als gevolg van een ruimtelijke ontwikkeling worden afgezet tegen de instandhoudingsdoelstellingen van een Natura 2000-gebied, die zijn neergelegd in het aanwijzingsbesluit en zijn uitgewerkt in het beheerplan voor dat gebied. Het is mogelijk dat een ruimtelijke ontwikkeling wel negatieve effecten heeft voor een bepaald gebied, maar dat de instandhoudingsdoelstellingen niet in gevaar komen. In dat geval is er geen sprake van een stikstoftoename met significante negatieve effecten voor een Natura 2000-gebied. Een aantal projecten veroorzaakt alleen tijdelijke emissies, bijvoorbeeld in de aanlegfase. Voor deze projecten is het, afhankelijk van de gebiedsspecifieke omstandigheden mogelijk om een ecologische onderbouwing te leveren, waarmee de toestemming kan worden verleend. Voorbeelden waarvoor dit mogelijk een te bewandelen weg zou kunnen zijn: kleinschalige bouwprojecten op een redelijke afstand van Natura 2000-gebieden en infrastructurele projecten van tijdelijke aard, zoals dijkversterkingen, zandsuppleties, renovatie en vervanging.

*Het kan zijn dat voor een ruimtelijke ontwikkeling een voortoets uitgevoerd dient te worden waar naast stikstofdepositie naar andere effecten wordt gekeken, denkend aan verzuring; verontreiniging; verdroging; geluid; licht en trillingen. Dit is afhankelijk van

situering van de ruimtelijke ontwikkeling ten opzichte van het Natura 2000-gebied en de reikwijdte van de storende factor.

Er zijn twee uitkomsten volgend uit de voortoets inzake stikstof mogelijk:

1. Significante negatieve effecten kunnen worden uitgesloten

Er kan worden volstaan met een voortoets stikstofdepositie, waarna de gemeente (voor wat betreft het aspect stikstof) het bestemmingsplan kan vaststellen of de omgevingsvergunning kan verlenen.

2. Significante negatieve effecten kunnen niet worden uitgesloten

Er dient een vervolgonderzoek te worden uitgevoerd naar mogelijke maatregelen. Dit zijn maatregelen die de schadelijke gevolgen die rechtstreeks uit het plan voortvloeien, voorkomen of verminderen. Hierbij biedt intern en extern salderen mogelijkheden.

Stap 4 Passende beoordeling en evt. extern salderen:

Het bestemmingsplan mag slechts worden vastgesteld of de natuurvergunning mag pas worden verleend als uit de passende beoordeling de zekerheid is verkregen dat de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied niet worden aangetast.

Extern salderen is deels of geheel intrekken van een toestemming voor stikstofemissie van één of meer activiteiten op een andere locatie ten behoeve van de verlening van een natuurvergunning voor een ander nieuw of gewijzigd project; Hierbij wordt uitgegaan van de vergunde en feitelijk gerealiseerde capaciteit, inclusief een generiek afomingspercentage van 30%. Met als doel dat met dit afomingspercentage voor een feitelijke reductie van de stikstofdepositie zorgt. Bestaande gebiedsprocessen vormen de basis voor de aanpak van extern salderen. Binnen deze gebiedsgerichte aanpak worden vraag en aanbod bij elkaar gebracht en wordt ondersteuning geboden vanuit het Rijk. (De gemeente moet de milieuvergunning/melding intrekken/beëindiging melden en de rechten daarmee van A naar B verplaatsten. De provincie regelt de latente ruimte en afoming)

Om ongewenste effecten van externe saldering in de landbouw te voorkomen worden in deze sector aanvullende maatregelen genomen. Uitgangspunt is dat de dier- en fosfaatrechten van een veehouderijbedrijf die vrijwillig worden opgekocht via externe saldering worden ingenomen, zoals ook het geval is bij de regeling voor warme sanering varkenshouderij. Wanneer een (mede)overheid initiatiefnemer is bij extern salderen met een landbouwbedrijf of een landbouwbedrijf opkoopt als bronmaatregel geldt als voorwaarde dat dier- en/of fosfaatrechten worden ingenomen en doorgehaald. Deelnemers van de stoppersregeling (Actieplan Ammoniak) en de warme sanering varkenshouderij kunnen geen gebruik maken van externe saldering. Het innemen van dier- en fosfaatrechten bij externe saldering tussen private partijen vereist een wetswijziging, waarvoor op zeer korte termijn een voorstel wordt ingediend.

De kans bestaat dat ondernemers in de landbouwsector vooruitlopend op extern salderen hun rechten gaan verkopen. Daarom wordt de datum van 4 oktober 2019 gehanteerd voor het bepalen van het aantal dier- en fosfaatrechten. In aanmerking kunnen worden genomen de rechten die op die datum op naam van het bedrijf bij RVO staan geregistreerd.

Stap 5 ADC- toets:

Indien op basis van de passende beoordeling wordt geconcludeerd dat significante negatieve effecten voor Natura 2000-gebieden niet kunnen worden uitgesloten, dan is een ADC-toets misschien nog een uitkomst.

Het is niet altijd mogelijk dat een passende beoordeling leidt tot zekerheid over de gevolgen. Dan mag het plan alsnog worden vastgesteld of de vergunning alsnog worden verleend als voldaan is aan drie criteria: de ADC-criteria. ADC staat voor Alternatieven, Dwingende redenen van groot openbaar belang en Compensatie:

- Er mogen geen alternatieven zijn die tot minder schade aan Natura 2000-gebieden leiden.

- Ook moet sprake zijn van één van de in de wet vermelde 'dwingende redenen van groot, openbaar belang'. Zoals de volksgezondheid, de openbare veiligheid.
- En tot slot moeten alle compenserende maatregelen aantoonbaar effectief zijn om schade aan de natuur te voorkomen.
- Soms moet ook advies worden gevraagd aan de Europese Commissie gevraagd. Namelijk als er sprake kan zijn van schadelijke effecten op zogenaamde prioritaire soorten of habitats in combinatie met bepaalde dwingende redenen.

Het doorlopen van een ADC-toets duurt ook daardoor vaak langer dan salderen. Voorbeeld van een plan dat mocht doorgaan op grond van de ADC-toets is de wegverbreding van de Kempenbaan-West in Veldhoven (uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 24 juli 2019). De initiatiefnemer blijft vooralsnog verantwoordelijk voor het bepalen van de compensatieopgave en de zekerstelling van de uitvoering van de compenserende maatregelen. Om het gebruik van de ADC-toets beter mogelijk te maken wordt een handreiking ADC vastgesteld.

Het doorlopen van een ADC-toets heeft gelet op de vereiste dwingende reden van groot openbaar belang alleen zin als sprake is van bijvoorbeeld een wegverbreding die aan dit criterium kan voldoen. Het is niet gemakkelijk om bijvoorbeeld een woningbouwontwikkeling als zodanig aan te merken.

Conclusie

Op basis van de eerste resultaten van de Aeriusberekeningen kunnen we voor een aantal vergunningen, meldingen op voorhand al uitsluiten dat deze een significant negatief effect zullen hebben op de Natura 2000-gebieden. Deze vergunningen en meldingen kunnen dus, voor wat betreft, stikstof worden verleend. De overige (omgevings)vergunningen kunnen worden verleend en bestemmingsplannen in procedure worden gebracht als aangetoond kan worden dat er geen significante negatieve effecten zullen zijn.

In de onderstaande tabel staat aangegeven welke projecten, plannen of aanvragen verleend kunnen worden en welke moeten aantonen dat geen significante negatieve gevolgen zijn doormiddel van het doorlopen van het stroomschema.

Soort project/plan/aanvraag	Categorieën bij soort project/plan/aanvraag	Besluit
(tijdelijke) omgevingsvergunningen of bestemmingsplannen (start voor 29 mei 2019) met de PAS als motivatie in de afrondende fase*	Alle soorten vergunningen, toestemmingen en bestemmingsplannen waarbij stikstof (mogelijk) een rol speelt.	Verlenen mits geen zienswijze is ingediend mbt stikstof
(tijdelijke) omgevingsvergunningen of bestemmingsplannen (start na 29 mei 2019) met de PAS als motivatie in de afrondende fase*	Alle soorten vergunningen, toestemmingen en bestemmingsplannen waarbij stikstof (mogelijk) een rol speelt.	Verlenen mits geen zienswijze is ingediend mbt stikstof
(tijdelijke) omgevingsvergunning of bestemmingsplannen (start na 29 mei 2019) :		
<ul style="list-style-type: none"> Kleine projecten met relatief weinig stikstof-emissie, niet in strijd met bestemmingsplan (incl "binnenplanse ontheffing") 	Realiseren van/transformeren tot en met één woning**, inritten, kapvergunning, werk of werkzaamheden (aanleggen obv bestemmingsplan)	Vergunning verlenen
<ul style="list-style-type: none"> Kleine projecten met relatief weinig stikstof-emissie, in strijd met bestemmingsplan 	Realiseren van/transformeren tot en met één woning**, inritten, kapvergunning, werk of werkzaamheden (aanleggen obv bestemmingsplan)	Regelgeving afwachten (Rijk) <i>tenzij</i> aangetoond dat er geen significant negatieve gevolgen zijn of vergunning Wnb (Wet natuurbescherming)***
(tijdelijke) omgevingsvergunningen of bestemmingsplannen voor veehouderijen	Alle veehouderijen met uitbreidingsplannen en/of nieuw vestiging waarbij de Wnb aanhaakt of met een vergunning Wnb onder de PAS	Regelgeving afwachten (Rijk) , <i>tenzij</i> aangetoond dat er geen significant negatieve gevolgen zijn of vergunning Wnb***
(tijdelijke) omgevingsvergunningen of bestemmingsplannen voor industriële, bedrijfsmatige en/of nieuwe infrastructurele projecten.	Industriële/bedrijfsmatige projecten die omgevingsvergunningplichtig g/ meldingsplichtig zijn in het kader van milieu Nieuwe (grootschalige) infrastructurele projecten (geen infrastructuur ten dienste aan)	Regelgeving afwachten (Rijk) , <i>tenzij</i> aangetoond dat er geen significant negatieve gevolgen zijn of vergunning Wnb***

Principeverzoeken	Alle principeverzoeken	In principe medewerking verlenen, initiatiefnemer informeren over tijdelijk beleid
Evenementen : • Kleine evenementen • Grote evenementen		
	Evenementen met een lokale doelgroep en beperkt in omvang (bv. buurt-bbq/feest)	Verlenen
	Evenementen met een regionaal/landelijke doelgroep en/of grotere omvangen	Regelgeving afwachten (Rijk) <i>tenzij</i> aangetoond dat er geen significant negatieve gevolgen zijn of vergunning Wnb***
Overige projecten/plannen/aanvragen	Alle niet in lijst genoemd.	Maatwerk/passende beoordeling, indien mogelijk aangetoond dat er geen significant negatieve gevolgen zijn of vergunning Wnb***

*Afrondende fase: (tijdelijke) omgevingsvergunningen of bestemmingsplannen waarvoor door het college en/of raad een (ontwerp)besluit is genomen maar dit besluit is nog niet onherroepelijk.

**woning: een gebouw of een gedeelte van een gebouw, geschikt en bestemd voor wonen

*** Bij een aanvraag omgevingsvergunning geldt een 'aanhaakplicht' van de Wet Natuurbescherming (Wnb). Deze 'aanhaakplicht' is niet van toepassing als voorafgaand aan de aanvraag een aparte aanvraag Wet natuurbescherming bij de provincie is ingediend. Bij een lopende procedure bestaat de mogelijkheid om de aanvraag los te koppelen en alsnog apart een Wnb-vergunning aan te vragen. Deze keuze is aan de aanvrager. In het geval de aanvraag wordt losgekoppeld, kan – zodra is aangetoond dat de Wnb-vergunning is aangevraagd – een beslissing op de aangevraagde omgevingsvergunning worden genomen. Zo kan die procedure worden afgerond en komen wettelijke termijnen niet in het gedrang. De aanvrager mag nog niet aanvangen met de activiteit, dit kan pas op het moment dat ook de Wnb-vergunning door de provincie is verleend.